

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ad Iesuitarvm Assertionēs, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad
Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum
Papatum stabilire conati sunt, pia responsio**

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Qui est saluator omnium, maximè verò fidelium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

mundet nos ab omnibus peccatis. Quod igitur est solius sanguinis Christi, diuino sacrae Triadis consilio & decreto pro peccatis nostris effusi, hoc non debet tribui aquae humanis placidis consecratae.

Iam & ex nouo Testamento in mediū producūt locos, qui de Dæmonijs per Christū vel Apostolos eictis testatur, sic em̄ colligunt: Si Christus Apostolis contulit virtutem in nomine suo eijciendi dæmones, multo magis contulit sacrificulis, qui maiori pompa consecrantur & ordinantur, quàm Piscatores & Textores Apostoli. Nos autem breuiter respondemus: Personale fuisse donū, Apostolis & quibusdam alijs collatum, ad confirmandam auctoritatem doctrine Euangelij: quod vt personas eorū, quibus singulari consilio Dei donatum est, non egreditur, ita ab alijs in exemplum minimè est trahendum. Fiant igitur Sacrificuli prius Apostoli Domini nostri Iesu Christi, quàm diabolū suis exorcismis conentur expellere, ne idem illis accidat, quod Ephes.

Act. 19. Iudæis exorcistis, septem filijs Sceux Principis Sacerdotum accidisse legimus.

I E S V I T Æ.

*Qui est saluator omnium, maxime vobis
fidelium.*

V. Rectè Chrysostomus & Theophylactus, à quibus nec differunt Ambrosius, verba hæc interpretantur: Deum scilicet quantum ad se pertinet, saluatorem esse omnium, ac velle (quod idem dixit Apostolus) omnes homines saluos fieri, libertate

Ambros. in hūc locū Chrysost. Theophylact. in eundem,

tamen voluntatis cuiusq̄ seruata: re ipsa verò eos saluos esse,
qui ipsi vocanti & opem ferenti, obediendo & cooperando, di-
gnos se præstiterint salute.

RESPONSIO.

eorum sententiam, qui Deum, quantum ad se
pertinet, saluatorem esse omnium statuunt, vtraque
que manu amplectimur, est enim totæ scripturæ
analogæ. Perditio (inquit) tua est Israël, tantummodo
in me auxilium tuum. Quomodo etiã Deus, tum Osce 13.
omnium hominum, tum verò singulariter fidelium
saluator sit, supra capite 2. exposuimus. Concedimus
& hoc, suam cuiq̄ liberam voluntatem à Deo relin-
qui, siquidem libertas opponatur coactioni, non ser-
uituti. Neq̄ enim violèta coactione malum agimus,
sed spontanea seruitute, quam nascendo contraxi-
mus. Bonum autem non nisi ex libertate spiritus os-
peramur, cum scilicet à Dei filio liberati per fidem
spiritu sancto donamur & regimur. Verum nos vo-
canti & opem ferenti Deo, obediendo & ope-
rando, dignos nos præstare salute, id verò non
tantum semipapistarum *συνεργισμῶν* delirium, ver-
um etiam *ἐνοπαιδῶν* Pelagianorum impiissima blas-
phemia est, qua omnes Sophistarum tenebræ de-
merito congrui & condigni, in meridianam lu-
cem Euangelij totis plaustris inuehuntur. Verum
mihi quidem hanc Camarinam nunc mouere non
libet, non enim paucis pagellis absolui potest con-
trouerfia: sed studiosum Lectorẽ ablego ad librum
Prosperi Aquitanici, aduersus Colluctatorem.

V ij de libe-

de libero Arbitrio: ad Assertionem Lutheri de Seruo Arbitrio contra Diatriben Erasmi: & ad recentiora scripta synceriorum Theologorum, aduersus Semipelagianos, Synergistas. Quibus enim illa scripta, ex sacrarum literarū solidis fundamentis extracta, nō sufficiunt, eos tanquam ⁱⁿ suo ipsorum sensui & damnationi relinquimus. Nostra sic est breuiter sententia: Homīnem animale, vi naturalis sui arbitrij nihil ad conuersionem aut salutem sui, verē & spiritualiter operari aut cooperari posse, vt qui natura sit filius iræ, & in peccatis mortuus. Homīnem verò renatum, quatenus renatus est, non veteri voluntate aut ^{proprietate} carnīs, quæ etiam in renatis spiritui semper reluctatur, sed noua & per spiritum sanctum creata bona voluntate, quæ non substantia sed actione noua sit, ducenti & gubernanti spiritui sancto obsequi, in quo tamen ipso ductu ac regimine voluntas hominis magis patiēdo quàm agendo, spiritui sancto se formandam præbeat, ita vt & cogitare, & velle, & incipere, & proficisci & perficere bonum non humani sit arbitrij, sed solius gratiæ Dei, qui in homine tanquam subiecto ad participatum diuinæ iustitiæ ac salutis condito, clementer & potenter opera bonitatis & misericordiæ suæ exercet, vt glorificetur Pater per filium in Spiritu sancto, Amen.

I E S V I T Æ.

Noli negligere gratiam quæ in te est,

quæ